

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЙ ПЕРЕРОБКИ ТА
ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ВАРИННИЦТВА

Проблеми виробництва і переробки
продовольчої сировини та якість і
безпе́чність харчових продуктів

*збірник наукових праць
III Міжнародної науково-практичної конференції*

13-14 травня 2021 р.
м. Житомир

УДК 637.1:637.05

P24

Редакційна колегія:

Славов Володимир Петрович, доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААН України;

Шевчук Василь Федорович, директор ТОВ «Еком'ясо Полісся»;

Засць Віталій Іванович, директор ТОВ «Галіївський маслозавод»;

Козінчук Алла Йосипівна, начальник відділу підтвердження (оцінки) відповідності та стандартизації;

Ковальчук Тетяна Іванівна, кандидат с.-г. наук, доцент, зав.кафедри технологій переробки та якості продукції тваринництва;

Андрійчук Валерій Федорович, в.о. декана технологічного факультету, кандидат с.-г. наук, доцент;

Дідух Микола Ілліч, кандидат с.-г. наук, доцент;

Вербельчук Сергій Петрович, кандидат с.-г. наук, доцент;

Біденко Володимир Миколайович, кандидат с.-г. наук, доцент;

Трохименко Віта Зигмундівна, кандидат с.-г. наук, доцент.

*Рекомендовано до друку Вченою радою технологічного факультету
Поліського національного університету,
протокол № 5 від «26» квітня 2021 року*

**P24 Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та
якість і безпеку харчових продуктів : збірник наукових
праць міжнар. наук.-практ. конф., 13-14 травня 2021 р. м.
Житомир: Поліський національний університет, 2021. 302 с.**

ISBN

Збірник містить наукові праці міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпеку харчових продуктів» (м. Житомир, 13-14 травня 2021 року) з сучасних методів та інноваційних технологій виробництва та переробки тваринницької сировини, якості та безпеки харчових продуктів, розведення, генетики та селекції тварин, годівлі високопродуктивних тварин.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових статей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ISBN

© Поліський національний
університет, 2021

*III Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якості і безпечності харчових продуктів»
13-14 травня 2021 року*

Скрипніченко Д.М., Скрипніченко С.К. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА БЕЗПЕКА МОЛОКА-СИРОВИНИ	125
Слюсар М. В. Ткачук В.І. Муженко А. В. ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ АВСТРАЛІЙСЬКОГО ЧЕРВОНОКЛЕШНЕВОГО РАКА	130
Соболь О.М. ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ТИПІВ ГОДІВЛІ ДЛЯ СУК ПОРІД СОБАК СЛУЖБОВОГО НАПРЯМКУ	134
Стукальська Н.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДІАМЕТРІВ ОТВОРІВ РЕШІТКИ НА ДЕФОРМАЦІЙНІ ВЛАСТИВОСТІ ФАРШІВ З М'ЯСА КУРЯТИНИ	137
Супрун П.С., Суярова Д.В., Здан О., Олійник Л.Л. ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ НАССР НА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	140
Ткаченко Н.А., Чагаровський О.П., Севастьянова О.В., Маковська Т.В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕРОБКИ МОЛОКА У БІФІДОВІСНІ ПИТНІ НАПОЇ	146
Ткачук В.І. ВПЛИВ АНАЛЬЦИМУ НА БАЛАНС АЗОТУ У ПОРОСНИХ СВИНОМАТОК	151
Ткачук В.І., Слюсар М.В. КОНТАМІНАЦІЯ МІКОТОКСИНАМИ КОРМІВ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ	157
Чалий О.І., Чалая О.С. ВПЛИВ РІВНЯ ГОДІВЛІ РЕМОНТНИХ СВИНОК НА ЇХ РІСТ, РОЗВИТОК ТА ВІДТВОРНУ ЗДАТНІСТЬ	160
Шлапак Г. В., Поварова Н.М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕРОБКИ ЯЛОВИЧИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ СОКУ ЛИМОНА	163
Ткачук В. П., Шуляр А. Л., Шуляр А. Л., Андрійчук В. Ф РІСТ І РОЗВИТОК ПОМІСНОГО І ЧИСТОПОРОДНОГО МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	172
Бальников А.А., Гридюшко Е.С., Гридюшко И.Ф. ОЦЕНКА ГЕНЕТИЧЕСКОЙ СТРУКТУРЫ И ПОЛИМОРФИЗМА ГЕНОВ-МАРКЕРОВ У ЖИВОТНЫХ НОВЫХ ЛИНИЙ БЕЛОРУССКОГО ЗАВОДСКОГО ТИПА СВИНЕЙ ПОРОДЫ ЙОРКШИР ПО ГЕНАМ ESR, MUC4, D-FABP, H-FABP	176

**ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ТИПІВ ГОДІВЛІ ДЛЯ СУК ПОРІД СОБАК
СЛУЖБОВОГО НАПРЯМКУ**

Соболь О.М., к. с.-г. н., доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м Херсон, Україна

Актуальність. Людини і собаки живуть поруч багато тисяч років, з часом технічний прогрес зробив багато функції, які виконував собака, непотрібними. Однак до сьогоднішнього дня жодна тварина не задіяна так широко в самих різних сферах нашого життя, як собаки [1].

Вони практично всеїдні тварини, проте їх годівля повинна бути повноцінним (з урахуванням якості поживних речовин в кормі), збалансованим (з урахуванням взаємодії окремих поживних речовин в кормі і організмі) і раціональним (з урахуванням правильного витрачання кормових засобів при складанні раціонів) [2]. Особливо небезпечною є неповноцінна годівля для племінних тварин, які використовуються у відтворенні [3]. Таким чином, залишаються актуальними дослідження способів годування службових собак, оптимально поєднують підтримку здоров'я собак, їх функціональної активності, репродуктивних здібностей, здоров'я і довголіття з зручністю економічною ефективністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В сучасних умовах власники собак використовують різні способи годівлі: повнораціонні корми промислового виробництва, годівля натуральними кормами, змішана годівля [4, с. 476-478; 5, с. 61 - 64]. На сьогоднішній день зарубіжні та вітчизняні підприємства виробляють широкий асортимент готових, повнораціонних і збалансованих сухих кормів для собак [3].

Є певні суперечливості з питання, який спосіб годівлі є найкращим. Годівля собак повнораціонним, зокрема сухим кормом, є найзручнішим варіантом для більшості власників, але при невірному підборі корму у собак починають проявлятися ознаки алергії («брудняться» вуха, течуть очі, погіршується стан шкіри [6].

**III Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів»
13-14 травня 2021 року**

Годівля собак натуральними продуктами – найбільш природний варіант, але не кожен власник володіє достатніми знаннями в галузі ветеринарії та дієтології, щоб розробити правильний раціон годівлі собак [7]. Роботоздатність службових собак, що утримувалися на натуральних кормах), такі ж результати були отримані для показника якості сперми у собак [8]. Комбінований тип годівлі застосовується більшістю заводчиків, хоча проти нього виступають багато виробників кормів. Застосування комбінованого раціону дозволяє зменшити обсяг раціону шляхом збільшення його калорійності, що дуже важливо для цуценят швидкоростучих порід, які через обмежений обсяг шлунку не можуть з'їсти кількість продуктів, необхідне для покриття енергетичних й пластичних витрат [9,10].

Корми промислового виробництва забезпечують вміст усіх необхідних собаці поживних речовин, макро-і мікронутрієнтів, високі смакові якості, що важливо для тварин, що беруть участь в процесі відтворення [11]. Так, суки порід німецька та, в меншій мірі, середньоазіатська вівчарки, які годувалися сухими кормами, мали переваги по всіх промірах (0,22 – 6,25%) та по живій масі (1,53 – 9,20%) [12]. Корми промислового виробництва надали кращий вплив на показники відтворення собак, ніж традиційні корми власного приготування. Кількість живих щенят при народженні збільшилася з 4,8 в контрольній до 7,1 в дослідній [1]. В наших дослідженнях корми промислового виробництва використовувалися в більшості для собак дрібних порід (71,68%); для використовували, середніх та великих – приблизно порівну, гігантських – менше половини (42,40%). Годівля натуральними кормами в найбільшому ступеню використовувалися для собак середніх та великих порід, змішана – для гігантських порід.

В процесі вивчення особливостей годівлі 59 голів сук 4 порід визначено, що застосовувалися всі 3 типи годівлі. Більшість собак годувалося натуральними кормами (47,46%). Декілька нижча кількість тварин утримувалася на кормах промислового виробництва (37,29%), змішаний тип годівлі використовувався лише для 14,29% тварин.

В розрізі порід були відмічені певні відрізнєння. Кавказькі вівчарки, середньоазіатські вівчарки та ротвейлери споживали переважно натуральні корми, німецькі - корми промислового виробництва. В основному, парувалися суки, годівля яких проводилася змішаним способом (73,81%) та натуральними кормами (63,82%).

**III Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів»
13-14 травня 2021 року**

Більшість сук, які вживали корми промислового виробництва, взагалі не брали участь у відтворенні поголов'я (60,42%). Тем не менш, саме ці суки (табл. 2) мали найкращі показники заплідненості (94,44%).

Література

1. Колокольцова Е.А. Эффективность использования различных типов кормления племенных и пользовательных собак: Автореф... дис. канд. с. – х. наук: 06.02.08. Красноярск: 2012. URL:
2. Хохрин С.Н. Кормление собак и кошек. Москва: Колос, 2006. 248 с.
3. Горшков В.В. Влияние типа кормления на продуктивные особенности служебных собак. *Вестник Алтайского ГАУ*. 2015. № 5. С. 113–115
4. Полишук Ф.И., Трофименко О.Л. Кинология: учебник для вузов. К.: Перун, 2007. 1000 с.
5. Максимюк Н.Н., Скопичев В.Г. Физиология кормления животных: Теории питания, прием корма, особенности пищеварения: учебник для вузов. СПб.: Лань, 2004. 256 с.
6. Буров С.В., Вычужанин А.А., Левченко Ю.И. Влияние высокоэнергетических белковых кормовых добавок фирмы «Royal Canin» на обмен веществ, поведение и рабочие качества служебных собак. *«Проблемные вопросы служебной кинологии на современном этапе»*: материалы V междунар. научн. – практ. конф., г. Ростов-на-Дону, 19 мая 2016 г. Ростов-на-Дону, 2016 URL: <https://docplayer.ru/27457424-Problemnye-voprosy-služhebnoy-kinologii-na-sovremennom-etape.html>.
7. Day C. Feeding dogs. *Alternative Veterinary Medicine Centre*. URL: [http://www.users.globalnet.co.uk/~avmc/Feeding% 20Dogs % 20 WS 138-07.pdf](http://www.users.globalnet.co.uk/~avmc/Feeding%20Dogs%20WS138-07.pdf). svobodnyi
8. Беляев В.Д., Голдырев А.А., Ибишов Дж.Ф.О. Влияние разных типов кормления на сперматологические и гематологические показатели собак в условиях специализированных питомников // *Известия ОГАУ*. 2013. №3 (41). URL: [https://cyberleninka.ru/article /n/ vliyanie-raznyh-tipov-kormleniya-na-spermatologicheskie-i-gematologich eskie-pokazateli-sobak-v-usloviyah- spetsializirovannyh](https://cyberleninka.ru/article/n/vliyanie-raznyh-tipov-kormleniya-na-spermatologicheskie-i-gematologicheskie-pokazateli-sobak-v-usloviyah-spetsializirovannyh)

**III Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів»
13-14 травня 2021 року**

9. Симпсон Дж.В., Андерсон Р.С., Маркуелл П. Дж. Клиническое питание собак и кошек. Руководство для ветеринарного врача. Москва: Аквариум ЛТД, 2001. 256 с.
10. Льюис Л., Моррис М. (мл.), Хэнд М. Кормление собак и кошек. URL: <https://www.zoo24.ee/linnafauna/publ/dis/food.pdf>
11. Hill R.C. Feeding Dogs for Agility / 8th Annual Dog Owners & Breeders Symposium. Courtesy of the AKC's Canine Health Foundation. University of Florida College of Veterinary Medicine, 2004. URL: <http://rrcus.org/rhodesianridgebackhealth/Documents-PDFs/FeedingForAgility.pdf>.
12. Соболев О. М., Панкеев С. П. Використання різних типів годівлі собак службових порід в умовах аматорського утримання. Таврійський науковий вісник: Науковий журнал, Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 114. С. . С. 216-224.

**ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДІАМЕТРІВ ОТВОРІВ РЕШІТКИ НА
ДЕФОРМАЦІЙНІ ВЛАСТИВОСТІ ФАРШІВ З М'ЯСА КУРЯТИНИ**

Стукальська Н.М. к.т.н.,
доцент Національного університету харчових технологій,
м. Київ, Україна

В останні роки особливу увагу приділяють споживанню населенням м'яса птиці, а саме курятини. Воно являється корисним джерелом легкозасвоюваних білків, вітамінів і жирних кислот. За складом білка, м'ясо птиці перевершує свинину і яловичину. Курятина має переваги через наявність у ній білого м'яса, яке є смачним, низькокалорійним і поживним.

На сьогоднішній день з м'яса птиці, виготовляється великий асортимент продуктів, таких як фарш, ковбаси, паштети, пельмені і ін. Важливо й те, що використання курячого м'яса дозволяє виробляти напівфабрикати і готові вироби з більш низькою собівартістю, тобто робить їх більш доступними для споживачів.